

Geachte medewerker,

Opnieuw even voorstellen!

Mijn naam is X ik ben 72 jaar en alleenstaand. Geboren en getogen in Gouda. Tot in de zeventiger jaren van de vorige eeuw was ik woonachtig de buurt de Korte Akkeren, via door u genoemde buurt Plaswijck-kern en de Molenbuurt onlangs verhuisd naar de westelijke rand van buurt Ouwe Gouwe. Sinds enkele maanden ben ik woonachtig in een appartement van wooncomplex de Boomgaard aan de Statensingel te Gouda, vanuit een appartement in wooncomplex de Paltrok aan de Pelmolenerf te Gouda. Ik heb al eerder de nodige correspondentie met uw gemeente en het wijkteam van de Molenbuurt gevoerd over de transitieplannen van de gemeente Gouda. Ik spreek uitsluitend op persoonlijke titel en dus niet namens een groep. Met name in de zeventiger, tachtiger en negentiger jaren van de vorige eeuw was ik nauw betrokken bij de voorbereiding en aanleg van ondergrondse leidingnetten in de gemeente Gouda en omliggend gebied.

TEGENMACHT CREËREN!

Voordat ik inhoudelijk op het concept in ga, eerst het volgende. Ik heb de stellige indruk dat aan de klimaattafels vooral deelnemers met vooringenomen standpunten over de energietransitieplannen hebben gezeten, dat waren veelal Europese, landelijke en plaatselijke politici, ministeries, politieke partijen, lobbyisten, het belanghebbende bedrijfsleven, natuurorganisaties, individuele groene activisten en niet te vergeten natuurlijk “last but not least” ook wetenschappers. En met zo'n tegenmacht bedoel ik “niet” klimaatontkenners, queerdenkers en antivaccers o.i.d., maar laat ik die tegenmacht even voor het gemak samenvatten onder de term “realisten” die plannen, die van de klimaattafels komen, kritisch beschouwen. Slechte plannen zoals bijvoorbeeld de grootschalige toepassing van biomassa, die de Nederlandse belastingbetalers reeds ongelofelijk veel geld hebben gekost en nog kosten, hadden dan mogelijk kunnen worden voorkomen. **Samenstellers van het concept, begin nu eerst eens met het organiseren van zo'n broodnodige tegenmacht!**

WOONLASTENNEUTRAAL (IN WOONCOMPLEX DE PALTROK, GOUDA??)

In het concept wordt woonlastenneutraliteit een nadrukkelijk streven genoemd. Aan de hand van mijn persoonlijke bevindingen in wooncomplex de Paltrok zal ik trachten aan te tonen dat woonlastenneutraliteit voor veel inwoners van Gouda niet realistisch is. De VVE heeft in 2019 een onderzoek in laten stellen naar de mogelijkheden voor energietransitie van het wooncomplex middels een zogenoemd Energie Prestatie Advies (EPA). Vermeld wooncomplex lag/licht in een verkenningsbuurt. In de loop van 2019 ontvingen we de uitgewerkte EPA op papier. Deze EPA is opgesteld door een erkend adviesbureau en is gebaseerd op basis van een mondelinge toelichting onzerzijds, de verbruiksgegevens van de bewoners, bouwkundige gegevens en een schouw op locatie. Bij nader inzien is deze EPA onvolledig en blijken objectspecifieke kosten onderschat en/of niet opgevoerd, alsook heb ik twijfels over de aangegeven terugverdiëntijden. Zo is er geen rekening gehouden met eventuele verbouwingskosten (noodzakelijk i.v.m. minder dan 1.0 m2 ruimte beschikbaar voor een warmtepomp, elektrische boiler en wasmachine), het eventueel inhuren van projectbegeleiding, eventuele kosten vervangende woonruimte, kosten vervangen apparatuur en aanpassen installaties, alsook het eventueel aanpassen van notariële aktes e.d. T.b.v. nog te realiseren zonnepanelen op het dak van het woongebouw ontbraken kosten voor vervanging van omvormer, periodieke inspecties, onderhoud, monitoring, ontmanteling en afvoeren. Deze EPA is mijns inziens daarom niet meer als een “globale indicatie”. Wel hebben wij, enkele bewoners, op basis van de gegevens uit deze EPA en in

overleg met de VVE vorig jaar het initiatief genomen voor het aanvragen van offertes voor de aanleg van zonnepanelen op het dak van het wooncomplex. Deze offertes bleken helaas ondoorzichtig en de offerte voor de aanpassing van de elektrische aansluiting zelfs apert onjuist en onvolledig. De gedachte terugverdientijd van de zonnepanelen heb ik daarom gewijzigd naar grofweg tussen de 15 en 25 jaar i.p.v. de in de EPA aangegeven circa 9 jaar. Mede daarom heeft de VVE vooralsnog afgezien van aanleg van zonnepanelen op het dak van het woongebouw. Ook is de VVE nog altijd in afwachting van een al eind 2019 toegezegde gratis warmtescan van de voorgevel. Circa mei van dit jaar hebben enkele bewoners, i.o.m. de VVE, een energiecoach op bezoek gehad. Hoewel het gesprek in een prettige sfeer plaatsvond vond ik de uitkomst nogal teleurstellend. Het ontbrak deze energiecoach m.i. eenvoudig aan de nodige kennis, een schouw op locatie en inzicht in tekeningen e.d. werd niet nodig geacht. Voor zover ik nu weet is het wooncomplex nog altijd in afwachting van een toegezegd rapport van deze energiecoach. Waar op kan zo'n rapportage dan eigenlijk gebaseerd zijn? En wat is de opleiding van zo'n energiecoach, wie betaald deze energiecoaches en worden hun prestaties gemeten? Ik hoop dat de andere energiecoaches in Gouda beter zijn ingevoerd. De kosten die ik heb uitgerekend voor gasloos en gasloos geschikt maken van het wooncomplex bedragen, naar mijn globale berekening, tussen de dertig- en veertigduizend euro, energie neutraal maken gaat zelfs richting de vijftigduizend euro, per appartement wel te verstaan. Genoemde kosten gaan ver boven de normale onderhoudskosten uit en kunnen daarom nooit woonlastenneutraal zijn.

Woonlastenneutraal is naar mijn mening dan ook niet realistisch in het geval van wooncomplex de Paltrok en vele andere soortgelijke wooncomplexen in Gouda. En bovendien, voor veel particulieren niet op te brengen, zelfs niet met subsidies. Tenslotte, er worden ook wel lagere bedragen genoemd in de media, dat blijken veelal handige zelfdoeners met de benodigde kennis en belangen in de advies-, installatie- en de bouwwereld.

KEUZEVRIJHEID!

Vanaf 01 januari 2022 zal de nieuwe warmtewet waarschijnlijk door het parlement worden aangenomen. Ik lees in de nieuwe warmtewet echter eerder “**DWANG**” en geen keuzevrijheid!

Voor een goed begrip hier nog even de belangrijkste regels van de nieuwe warmtewet op een rij, het gaat mij met name om de laatste dik gedrukte regel.

De gemeente krijgt de bevoegdheid een warmtebedrijf aan te wijzen.

- Het warmtebedrijf krijgt alleenrecht op levering voor minimaal twintig en maximaal dertig jaar.
- ACM toetst warmtebedrijven op in staat zijn tot op kunnen zetten en in stand houden collectief warmtesysteem.
- Er is één bedrijf eindverantwoordelijk voor de hele warmteketen (productie, transport en levering). Taken kunnen wel door meerdere bedrijven uitgevoerd worden.
- De ACM krijgt een veel grotere rol als toezichthouder op de warmtesector.
- Het warmtetarief wordt gebaseerd op de kosten die warmtebedrijven maken plus een redelijk rendement. De gasreferentie vervalt.
- Er komt een CO₂-norm ter verduurzaming van het warmtenet.
- **Er komt een opt-out systeem: in principe worden alle gebouweigenaren in een wijk waar collectieve warmte is voorzien aangesloten. Gebouweigenaren moeten met een alternatief plan komen voor hoe hun pand duurzaam verwarmd wordt, als zij niet aangesloten willen worden.**

Misschien dat een verdwaalde eenling wellicht keuzevrijheid krijgt. Echter ik vrees dat als een aanvrager voor een verzwaring van elektra t.b.v. het plaatsen van een warmtepomp door de netbeheerder wordt afgewezen, aanvragers eenvoudigweg zullen worden gedwongen tot

aansluiting het op het warmtenet. Het zou me niet verbazen als door de opstellers van het concept nu al dit soort scenario's worden besproken. Het gevolg voor de gebruiker is, 20 tot 30 jaar een en dezelfde warmte- leverancier en geen invloed op de kosten. De opstellers van het concept zie ik daarom ook als on- verholen voorstanders van een collectief warmtenetten in grote delen (mogelijk zelfs tot circa 60% van de woningen) in de gemeente Gouda. Groen gas en waterstof zou niet voldoende beschikbaar zijn en meer geschikt bij industriële processen. Dat mag op dit moment misschien nog zo zijn, maar over 5 jaar wellicht niet meer. Ontwikkelingen kunnen snel gaan! **Als er geen schriftelijke garantie komt voor keuzevrijheid die zwaarder weegt dan wat in de nieuwe warmtewet komt te staan, vrees ik dat het type warmtevoorziening aan de veel gebruikers in Gouda zullen worden opgelegd!** Nu wordt er ook al gesproken over dwang bij aanleg van zonnepanelen. Als er goede afspraken komen tussen een woningeigenaar en een exploitant vind ik dat minder bezwaarlijk als dwang bij een aansluiting op een warmtenet.

COLLECTIEVE WARMTENETTEN!

Ik ben niet perse tegen aanleg van enkele, in het concept, vermelde typen warmtenet systemen. De ene warmtebron zal meer haalbaar blijken te zijn als de andere. Ik wijs er, waarschijnlijk ten over- vloede, op dat sommige in uw concept vermelde warmtenetsystemen zich nu nog in een experimenteel stadium bevinden. Het eenvoudigweg optellen van de in Gouda beschikbare warmte- bronnen om het gestelde doel te bereiken, zoals in het concept, is daarom prematuur. Voorts betwijfel ik of alle in het concept genoemde warmtebronnen al bij aaneengesloten bebouwing van 200 woningen rendabel zijn. Als voorbeeld wijs ik op de in het concept genoemde warmtebron, de rioolwaterzuivering in Stolwijkersluis. Ik durf te stellen dat vermelde warmtebron voor slechts 200 woningen in Gouda niet rendabel te maken is, misschien deze warmtebron beter verbinden met de kern Stolwijk. Dat komt onder meer door lange en kostbare leidingtraces via de nodige weg-, water- en dijkkruisingen t.b.v. aaneengesloten bebouwing in de gemeente Gouda. **Daar waar voor warmtevoorziening veel ondergrondse leidingaanleg nodig is, is een verantwoorde exploitatie nauwelijks te realiseren.** Zo is zo is aanleg en onderhoud van een ondergronds warmtenet "vele" malen duurder als het aanpassen van het bestaande gasleidingnet (met 40 cm dek). Een warmtenet moet minimaal 100 cm dek hebben, dat houdt in veel oude leidingen moeten worden verwijderd of op z'n minst opgezocht en dicht geschuimd. Gedurende de aanleg van een warmtenet moet de bestaande warmtebron in stand blijven, dat betekent dat de oude leidingen pas na aanleg en in- bedrijfstelling van het warmtenet kunnen worden verwijderd. En dan heb ik het nog niet eens over de bronbemaling van de leidingsleuf die i.g.v. 100 cm dek en die bijvoorbeeld weer tot problemen aan de bestaande funderingen kunnen leiden. Het regelmatig ophalen van gezakte leidingen, ook wel leidingen lichten genoemd, is ook zo'n typisch en kosten verslindend Gouds probleem. Zelfs indien de meeste aanleg en in- standhouding van ondergrondse warmtenetten op Gouds grond- gebied plaatsvindt zijn vergunningstrajecten en toestemming van derden (omliggende gemeenten, de provincie Zuid Holland, Rijkswaterstaat , Hoogheemraadschappen, waterschappen, het recreatie- schap en niet te vergeten particuliere grondeigenaren) nodig. Wat gebeurt er als omliggende gemeenten verschillende belangen hebben en is een gezamenlijk project van verschillende gemeenten mogelijk? Een arbeidsintensief en kostbaar traject wat veel tijd vergt, en dan put ik uit eigen decennialange ervaring. Bestaat er wel een plan hoe spontane uitval van een, naar mijn mening storingsgevoelige warmtevoorziening zou moet worden opgelost, kunnen warmtenetten uit verschillende warmtebronnen daarom bijvoorbeeld aan elkaar worden gekoppeld? En hoe zit het met de warmteverliezen van een lage temperatuur warmtesysteem op de grootste afstand van de warmtebron? **Mijn conclusie is dat warmtenetten, die voor transport en distributie horizontale leidingaanleg van enige omvang behoeven, vooralsnog niet rendabel te exploiteren zijn. En bij mij roept voorgaande, op dit moment zelfs meer**

twijfels op als de toepassing van groen gas en/of water stof gas of elektrische

warmtepompen. En de aanleg van een warmtenet in een bestaande woning of wooncomplex, alsook het verwijderen van de bestaande, individuele warmte- voorzieningen, hoe ziet u dat voor zich en wie dragen de kosten hiervan? Mijn eigen ervaringen met een kleinschalig collectieve warmtenet dateren al uit de zeventiger jaren van de vorige eeuw, pas onlangs bij mijn verhuizing heb ik de lijsten met protesthandtekeningen (in de door u genoemde Plaswijck-kern buurt) weggegooid. Hoe zit het eigenlijk met de warmteverliezen, vooral bij lage temperatuur warmtesystemen? En zo kan ik nog wel even doorgaan, er zijn plenty valide argumenten om in de gemeente Gouda met zijn extreem slechte bodemgesteldheid geen ondergronds warmtenet aan te leggen. Waarom wordt bij voorbeeld Gouda niet aangesloten op het “Warmtetransportsysteem” (restwarmte Rijnmond) van Zuid Holland? Ik heb wel een idee, ik verneem het echter graag van u De in het concept geopperde gedachte dat de landelijke overheid de bovenmodale kosten wel zal gaan compenseren vind ik voorts naïef. U merkt, ik ben op dit moment, en met reden, nogal kritisch over de plannen voor warmtenetten in de gemeente Gouda en ik nodig u uit om mij van het tegendeel te overtuigen. Daarom ben ik ook benieuwd naar de ontwikkelingen in de Plaswijck-kern betreffende onderzoek en de voorgenomen aanleg van een warmtenet. En als het wamtetransitieplan Plaswijck-kern niet slaagt, wat is dan het alternatief? Kunnen aan de rand of midden in een natuurgebied, zoals de Reeuwijkse plassen e.o., zomaar technische voorzieningen t.b.v. een warmtenet worden aangelegd? Als ik tijd van leven heb zal ik het onderzoek en de aanleg van een warmtenet in Plaswijck-kern, op afstand, met kritisch en met interesse gaan volgen. Vooralsnog even beter niet tot spoedige uitvoering overgaan zou ik zeggen! Veel te grote risico's voor de burgers die uiteindelijk voor de kosten zullen moeten opdraaien. Ik wijs u, wellicht ook ten overvloede, er nog even op dat de bestaande Nederlandse warmtenetten nu al tot de duurste van Europa behoren. En tenslotte niet de mogelijkheid hebben om van warmte- leverancier te wisselen is tegengesteld tot wat de landelijke overheid nog tot onlangs heeft gepropageerd, ik wijs u in dit verband op het splitsen van nutsbedrijven. In het concept las ik tevens dat minimaal 70 % van bewoners van een wooncomplex moeten instemmen met een nieuwe warmtevoorziening. Kunt/wilt u de bewoners, als er geen verzwaring van een warmteaansluiting op het elektriciteitsnet mogelijk is, überhaupt wel een alternatieve warmtevoorziening aanbieden?

DRAAGVLAK

Nog even iets over het draagvlak onder de bewoners van Gouda. In het concept las ik dat in de verkenningsbuurten slechts 13,1% van de bewoners hebben deelgenomen aan de door de wijkteams gehouden enquêtes en dat de gemeente Gouda hecht aan een breed draagvlak. Dan kan en mag je toch niet spreken over breed draagvlak onder bewoners van Gouda voor de transitieplannen. Waar- uit blijkt eigenlijk dat Plaswijck-kern zo positief staat tegen de aanleg van een warmtenet, worden in Plaswijck-kern niet eerder de woningeigenaren, in dit geval woningcoöperaties bedoelt en **“niet”** de huurders/bewoners! Mijn persoonlijke ervaringen in mijn naaste omgeving (wooncomplex de Paltrok en wooncomplex de Boomgaerd) sterken mij in mijn mening dat het op dit moment ontbreekt aan een breed draagvlak in Gouda. In wooncomplex de Boomgaerd heb ik het woord transitie zelfs nog nooit gehoord. Ik ben dan ook van mening dat de wijkteams, voor wat betreft de transitieplannen van de gemeente Gouda, niet namens de bewoners van een wijk kunnen en/of mogen spreken. Oké, misschien met uitzondering van de buurten Kort Haarlem/Kadebuurt. **Er moeten wel meer dan twee tandjes bij gemeente Gouda en stakeholders als het over het creëren van een breed draagvlak onder de inwoners van Gouda voor de warmtetransitie gaat!**

Enkele losse doch niet onbelangrijke zaken

Kunt u voorts mijn indruk bevestigen dat in de loop van het transitieproces standpunten worden

aangepast zonder dat de burger wordt geïnformeerd over het hoe en waarom? 1500 woningen per jaar in Gouda gasloos en gasloos geschikt maken is een schier onmogelijke opgave, gezien het gebrek aan voldoende geschoold, deskundig en ervaren personeel. Opleiden en inwerken van personeel zal jaren duren. En blijft het weghalen van een gasaansluiting gratis?